

Resumé

Tato práce se zaměřuje na účinnou úpravu institutu dovolání, kterou nahlíží především prizmatem jejího hodnotového pozadí, historického vývoje a relevantní judikatury. S cílem předestřít nezbytné podklady pro kritické posouzení jednotlivých prvků i celku současné podoby dovolání v civilním procesu se práce v nezbytném rozsahu zabývá také teoretickými východisky civilněprocesních opravných prostředků a postavením dovolání v jejich platné úpravě.

Zvláštní pozornost je v práci věnována účelům dovolání, tj. sjednocování judikatury a ochraně práv jednotlivce v konkrétním případě, jakož i jejich vztahu k hodnotě právní jistoty plynoucí z pravomocných rozhodnutí, která je institutem dovolání narušována. Práce obsahuje obecné závěry o vztahu těchto hodnot a závěry o vhodnosti úpravy těch dílčích prvků dovolání, jichž se tyto hodnoty dotýkají.

Samostatná kapitola této práce se zabývá historií opravných prostředků, v jejímž rámci se soustřeďuje pouze na ty skutečnosti a instituty, které jsou významné vzhledem k institutu dovolání. Zvýšená pozornost je zde věnována vlastnímu vývoji dovolání a jeho nejpodstatnějších prvků na našem území.

Nejrozsáhlejší část práce se zabývá zákonnou úpravou dovolání, kterou doplňuje o závěry soudní praxe. Zvýšená pozornost je i v této části věnována přípustnosti dovolání, jakožto zásadní a patrně nejproblematičtější součásti jeho úpravy s úzkým vztahem k dovoláním řešenému zásadnímu hodnotovému konfliktu. Vycházeje z předcházejících obecných kapitol práce tato část obsahuje také vlastní stanoviska a hodnocení současné účinné úpravy.

Dílčí hodnocení obsažená ve třetí kapitole zabývající se platnou úpravou jsou doplněna v kapitole čtvrté o několik doporučení *de lege ferenda* týkajících se přípustnosti dovolání. Závěr práce se tak pokouší přispět k debatě, která doprovází současné snahy o rekodifikaci občanského práva procesního.